

Voorzitter

het deze week behandelen van het wetsvoorstel Procesvereisten, want dat is echt wezenlijk om te berhaaupt tot onderhandelingen over de huren te kunnen komen.

De **voorzitter**: Ik begrijp het allemaal zeer wel. Ik hoop dat het lukt. De Kamer is baas over haar eigen agenda, zij het dat de vergadertijden nu precies vastliggen, anders dan van jaar tot jaar het kerstreces. Als er een agendapunt wordt toegevoegd, gaat er soms een ander punt af.

Het woord is aan mevrouw Sipkes.

Mevrouw **Sipkes** (GroenLinks): Voorzitter! In NRC Handelsblad van afgelopen donderdag konden wij lezen, dat op dit moment in Servische kampen veel vluchtelingen, met name uit Zepa en Srebrnica, verblijven. Het zijn kampen die volgens hulpverleners kunnen ontaarden in dodenakkers. Uit het kranteartikel bleek ook dat de UNHCR gevraagd heeft om opname van deze vluchtelingen en dat met uitzondering van Ierland de Europese landen dit verzoek hebben afgewezen. Zij deden dit onder verwijzing naar het thans geldende Daytonakkoord. Voor mijn fractie is dat onbegrijpelijk.

Ik vraag de regering dan ook, op de kortst mogelijke termijn een brief aan de Kamer te zenden waarin ingegaan wordt op het concrete verzoek van de UNHCR en waarin de vraag wordt beantwoord wat het Europese beleid in dezen is en wat het directe Nederlandse beleid is. In de brief moet vooral ook worden aangegeven waarom er geen gehoor gegeven is aan het verzoek om een aantal mensen op te nemen. Wij zien deze brief graag met spoed tegemoet, want als het antwoord echt helemaal negatief is, zal ik ondanks de volle agenda toch vragen of de brief nog op de agenda van de Kamer geplaatst kan worden.

De **voorzitter**: Ik stel voor, het stenogram van dit deel van de vergadering door te geleiden naar het kabinet.

Daartoe wordt besloten.

Aan de orde is **het mondelinge vragenuur**, overeenkomstig artikel 136 van het Reglement van orde.

Vragen van het lid Van Heemst aan de minister van Binnenlandse Zaken, over **de invoering van een mogelijk nieuw politiewapen**.

□

De heer **Van Heemst** (PvdA): Voorzitter! Vanochtend stonden in een aantal dagbladen berichten over de introductie van de peperspray bij de regiopolitie Rotterdam/Rijnmond. Ik dacht aanvankelijk dat het ging om een deodorant die was genoemd naar de burgemeester van die mooie stad, maar het bleek te gaan om een nieuw middel dat de politie zou kunnen inzetten en waarmee het gat tussen wapenstok en vuurwapen zou kunnen worden gedicht. Dat lijkt in een aantal opzichten winst, omdat de politie daarmee waarschijnlijk beter wordt toegerust om in bepaalde situaties adequaat te kunnen optreden. De discussie in de kranten laat echter zien dat er aan dat middel ook een aantal nadelen verbonden zijn. Ik noem het feit dat het drempelverlagend kan werken en dat het dus eerder wordt ingezet in situaties waarin dat normaal gesproken niet gebeurt en waarin het daarom agressieverhogend kan werken. Wellicht zijn ook aspecten van de volksgezondheid aan de orde.

Ik vraag de minister allereerst hoe ver de discussie over de introductie, de invoering van de peperspray bij de Nederlandse politie is gevorderd. Het gaat dus om de spuitbus met het natuurlijke gas erin.

In de tweede plaats vraag ik of inmiddels de voor- en nadelen van het middel zijn geïventariseerd.

Als dat gebeurd is, wat zijn dan de eerste indruk en de bevindingen van de minister?

Ten vierde vraag ik of nog andere vormen van extra of aanvullende bewapening van de politie in discussie zijn om het gat tussen wapenstok en dienstpistool te dichten.

Weet de minister in welke landen hiermee ervaring is opgedaan? Is dat onderzocht en geëvalueerd?

In de zesde plaats vraag ik via welke formele procedure en stappen wordt beslist over eventuele invoering. Wil de minister de Kamer

schriftelijk nader informeren over dit fenomeen?

□

Minister **Dijkstal**: Voorzitter! Volgens mij is het af pepper-spray af pepernevelspuit. Peperspray vind ik een gek Nederlands woord.

Ik heb er vanmorgen via de kranten kennis van genomen. In het korps Rotterdam is hierover inderdaad enige gedachtenwisseling ontstaan. Ik begrijp de zorg van de heer Van Heemst. Op zoek naar een nieuw wapen voor de politie tussen de wapenstok en het pistool moet je er inderdaad voor oppassen dat datgene wat je kiest, drempelverlagend is. Het moet eerder het gebruik van het pistool kunnen verminderen. Dat zou het voordeel moeten zijn. De heer Van Heemst wees hierbij terecht op de volksgezondheidsaspecten.

Wat is de stand van zaken? Het geheel bevindt zich nog in een zeer embryonaal stadium. Voordat wij waartoe dan ook besluiten, moet er zicht zijn op de voor- en nadelen. Om die reden is er een onderzoeksvoorstel voor TNO in voorbereiding om de voor- en nadelen van dit wapen te toetsen. Ik wacht dat vanzelfsprekend af voordat wij besluiten nemen, laat staan dit wapen invoeren.

Ik kan nu geen mededelingen doen over andere specifieke wapens die onderzocht worden. Wij zijn er voortdurend op attent. In het algemeen wordt er naar mogelijkheden gekeken, maar op dit moment kan ik niet zeggen met welk specifiek wapen wij in welk stadium van onderzoek of invoering zijn.

Welke landen gebruiken het? In Engeland is er onderzoek naar gedaan, wat daar geleid heeft tot het niet invoeren ervan vanwege de medische risico's. In de Verenigde Staten is het wapen wel ingevoerd en wordt het door politiefunctionarissen gebruikt.

Hoe is de procedure? In dit geval komt het onderzoek vanuit Binnenlandse Zaken. Stel dat een korps dit wapen graag zou invoeren. Dat kan alleen maar door hiervoor toestemming te verkrijgen van beide politieminsters. Men kan het dus niet op eigen houtje doen. Het moet natuurlijk ook passen in de wetgeving op het terrein van wapens en munitie. Ik kan overigens op dit moment niet overzien wat die wetgeving voor dit wapen betekent,

Dijkstal

maar daaraan zal het in ieder geval getoetst worden.

Zodra wij het resultaat van het onderzoek hebben, zal ik de Kamer inlichten. Ik zal dit voorzien van een voorlopig oordeel van onszelf erover of het een bruikbaar wapen is binnen de randvoorwaarden die wij stellen, dan wel de nadelen ervan groter zijn dan de voordelen.

De heer **Van der Heijden** (CDA): Voorzitter! Wat de minister van Binnenlandse Zaken heeft gezegd, is prima informatie. Ik wil nog wel graag van hem weten hoe het precies met de geweldsinstructie zit. Ik herinner mij uit het debat over de politiebegroting voor 1996 dat wij indringende vragen hierover gesteld hebben. Iedere keer weer komt de vraag naar voren wat politiemensen zich kunnen permitteren onder welke regels en hoe zij zelf beschermd zijn tegen strafmaatregelen. Wil de minister hierover nog iets zeggen of in ieder geval aankondigen wat wij te verwachten hebben in het kader van de geweldsinstructie?

Minister **Dijkstal**: Voorzitter! De heer Van der Heijden zegt terecht dat het er niet zozeer om gaat welk wapen het is, maar om de manier waarop politiefuncties er gebruik van maken, de rechtspositionele aspecten. Ik zeg hem gaarne toe dat ik in antwoord op vragen uit het overleg de Kamer zal meedelen of er onzes inziens aanleiding is tot wijziging van de instructie dan wel of de instructie toereikend is.

De heer **Korthals** (VVD): Voorzitter! Een van de nadelen van het gebruik van de pepper-spray kan zijn dat het door meer mensen gebruikt wordt, ook door mensen buiten de politie. Weet de minister of de pepper-spray op dit ogenblik al onder de Wapenwet valt?

Minister **Dijkstal**: Voorzitter! Ik denk het niet, maar ik weet het niet zeker. Ik zal het nagaan en het u laten weten.

De **voorzitter**: Op dit punt krijgen

wij dus nog een schriftelijk antwoord van de minister.

Vragen van het lid Soutendijk-van Appeldoorn aan de minister van Justitie, over de uitspraken van hoofdcommissaris Nordholt zaterdag jl. in Het Parool en over de ontvreemding van een sleutel uit het Amsterdamse justitie-complex.

Mevrouw **Soutendijk-van Appeldoorn** (CDA): Mijnheer de voorzitter! Dit weekeinde zijn wij al weer opgeschrikt door een nieuwe reeks van gebeurtenissen in Amsterdam die, ik kan het niet anders formuleren, de geloofwaardigheid van justitie en dus van de criminaliteitsbestrijding aantasten. Inbrekers laten zich eenvoudigweg insluiten, drinken gezellig een kopje koffie, ontvreemden sleutels en wie weet wat ons nog allemaal meer te wachten staat. Twee journalisten dringen door tot het cellenblok zonder dat dit ook maar door één bewaker wordt opgemerkt. Vervolgens, als klap op de vuurpijl, mengt de heer Nordholt zich ook weer in het politieke debat kennelijk ± ik kan niet anders constateren ± omdat hij via de verschillende kanalen geen gehoor krijgt voor ernstige problemen waarmee de politie kampt.

Voorzitter! Ik wil hierover de minister de volgende vragen stellen.

1. Hoe is het mogelijk dat een dergelijke cruciale sleutel in verkeerde handen valt en dat twee vreemden tot het cellenblok kunnen doordringen zonder te worden opgemerkt door bewakers? Welke veiligheidsprocedures gelden op dat punt?

2. Zou het met de ontvreemde sleutel mogelijk zijn geweest, ook gevangenen te laten ontsnappen en daadwerkelijk de veiligheid in gevaar te brengen?

3. Is een en ander mogelijk omdat de dienst gerechtelijke ondersteuning in Amsterdam niet goed functioneert?

4. Zijn er inmiddels maatregelen genomen om dit soort praktijken te voorkomen of hebben wij in de komende weken ieder weekend een dergelijk actie te verwachten?

5. Is het waar, zoals hoofdcommissaris Nordholt beweert, dat het cellentekort inmiddels zo hoog is

opgelopen dat justitie van plan is om gevangenisstraffen voortaan helemaal niet meer ten uitvoer te leggen? Is een dergelijk plan in het gestructureerd overleg met de minister besproken? Zo ja, hoe heeft zij hierop gereageerd?

6. Zijn de zogenaamde Wallagecellen als extra cellen inmiddels in gebruik? Zo ja, waar en in welke aantallen?

7. Nu de minister een- en andermaal heeft verzekerd dat er in het oogstjaar 1996 voldoende cellen zullen zijn, roept de uitspraak van hoofdcommissaris Nordholt dat hij op korte termijn 500 extra cellen nodig heeft, de vraag op hoe de uitspraak van de hoofdcommissaris zich verhoudt met de verzekering van de minister.

Minister **Sorgdrager**: Mijnheer de voorzitter! Ik begin met de vraag over de sleutel. Het is een relatief ingewikkeld verhaal, dat erop neerkomt dat tot en met 1995 de parketpolitie in het arrondissement Amsterdam belast was met de bewaking en beveiliging van de gebouwen, althans voor de sleutels die toegang geven tot het cellenblok. Bij die parketpolitie zijn in de loop der tijd 112 sleutels uitgereikt. Vorig jaar is besloten om niet meer de parketpolitie met deze taak te belasten maar om die over te hevelen naar de directeur gerechtelijke ondersteuning die een afdeling beveiliging, bewaking en vervoer in het leven heeft geroepen.

Door deze overgang is het beheer van de sleutels niet meer optimaal geweest. Toen per 1 januari de verantwoordelijkheid overging naar de directie gerechtelijke ondersteuning en dus naar justitie, is het verzoek gedaan om alle sleutels in te leveren. Dat is nog niet gebeurd. Over de vraag hoe de sleutel in handen is gekomen van de journalist, kan ik geen uitsluitel geven. Natuurlijk moet zoiets niet gebeuren en dit feit zal dan ook nader onderzocht worden.

De maatregelen die nu zijn genomen, zijn deels een uitvloeisel van wat eerder besloten is. Eind 1994 is, zoals de Kamer zich zal herinneren, eveneens gesproken over de beveiliging van gebouwen. Toen is besloten om per arrondissement een beveiligingsplan op te stellen. Dat heeft geleid tot incorporatie in het